

Memorial dels ulls

849.915FLO

Francesc Florit Nin

849.915
FLO

Col·lecció Terra de Paper

92

Memorial dels ulls

Francisc Erola Noya

Barça, 1991

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5103987038

Col·lecció Poesia de Paper

92

Memorial dels ulls

Francesc Florit Nin

Palma, 1999

© del text: l'autor, 1999

© de l'edició: Caixa de Balears «Sa Nostra» i Universitat de les Illes Balears, 1999

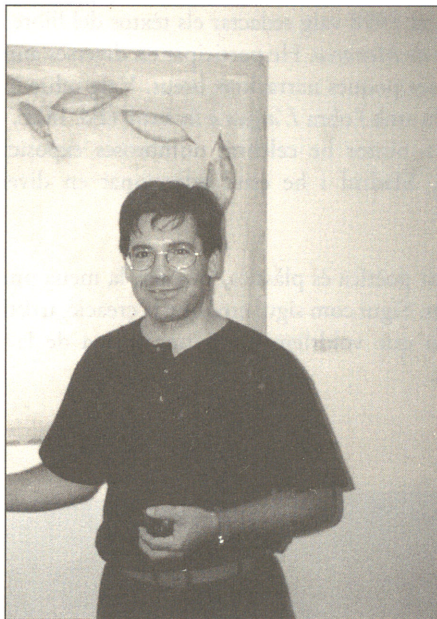
Directors de la col·lecció: Francisco J. Díaz de Castro, Perfecto Cuadrado i Albert Ribas

Disseny: Jaume Falconer

Edició: Universitat de les Illes Balears. Servei de Publicacions i Intercanvi Científic. Campus universitari. Cra. de Valldemossa, km 7.5. 07071 Palma

Impressió: Taller Gràfic Ramon. Carrer de Jaume Balmes, 39 i 43. 07004 Palma

DL: PM/1884-1999

Francesc Florit Nin
Ciutadella de Menorca, 1960

Vaig obtenir la llicenciatura en Filologia catalana a la UIB el 1984. Actualment exercisc la docència com a professor de llengua i literatura catalanes a l'institut J.M. Quadrado de Ciutadella. M'he dedicat tant a la creació literària com a la plàstica. He publicat poc i he pintat bastant més. Durant una temporada vaig col·laborar amb articles de crítica en revistes com Randa, Serra d'Or, El Mirall, Lluc i he escrit també comentaris sobre pintura. El 1986 vaig editar el *Folklore menorquí de la poesia* de Francesc d'Albranca. Com escriptor em vaig encarregar de la publicació de la *Mostra de poesia menorquina* (Quaderns Xibau, IME, 1989) i de la col·lecció de poesia illenca Xibau. El 1995 vaig escriure juntament amb Letícia Lara el llibre

Pedreres de marès i el 1998 vaig redactar els textos del llibre de fotos de Lluís Beltran *Ciutadella de Menorca*. He participat en diverses antologies poètiques i he publicat algunes poques narracions breus. Vaig rebre el premi de poesia Gumersind Gomila amb l'obra *L'aigua a les mans* (Ed. IME, Col. Xibau núm. 4, 1990). Com a pintor he celebrat nombroses exposicions a Menorca, Barcelona, Palma, Madrid i he estat seleccionat en diversos certàmens i mostres plàstiques.

La meua poètica és plàstica, és a dir, la meua pintura és poètica o a la inversa? —diuen. Sigui com sigui crec que la creació artística m'és un reflex de la idea de vida que voldríem tenir, una forma de la llibertat i de les possibilitats de ser.

--

A na Tònia

Tu mirada es sembradora.
Plantó un árbol.
Yo hablo
porque tú meces los follajes.

O. Paz

I

Com Filemon i Baucis, que van fer-los custodis
del gran temple dels déus per sa humilitat,
jo també som un arbre de fulla enquadernada
on queden relatades angoixa i alegria,
un projecte de bosc i l'oblit del fullatge,
la memòria feble d'un arbre sense arrels.
Què és sinó la mort un lent arrelament
a la terra més fonda mirant el firmament
com la metamorfosi de Filemon i Baucis?
Aquest és el quadern del pas d'aigua del temps,
memorial dels ulls amb branquillons als dits.

Llegeix-me sota l'ombra espessa de les fulles
Amb rajos que penetren a il·luminar-te el cos.

II

I a tu què t'és que em mori d'amargor

si bec un vi que em crema tot per dintre?
M'he deslliurat de tot quant posseïa,
m'he despullat de tot pensament blau.
No hi ha de mi res més que la paraula.
Vaig per camins de rars encreuaments
que em porten a l'ombra de la gelosia
quan prens la veu d'algú que no som jo.
La nit té amics per qui li fuig la vida
que t'escolten amb qualsevol mentida.
Digue'm, però, quin conte vols que expliqui.
Ningú, per cert, t'ha escrit tantes cançons
amb què t'enlaïres al cim més increïble.
Fes creure, idò, que encara ets adormida
a l'emoció d'aquest poeta trist.

A tu què t'és que canti a una altra amiga?
I a tu què et fa que m'ompli els ulls de mar?

III

Amada, els records són a l'aguait

d'un gest precís, magnífic i total.
Ens volta un aire madur dins la cambra,
tan emplenada dels fruits del desig.
Res no ens distreu d'aquest amable joc
d'entrenllaçar els somnis amb la nit.
El nostre espai desgrana una llum
que fa créixer sobtada la verdor
del goig, el roig plaer, el blanc encís.
És sobrera, benamada, la paraula,
car l'arbre fruïter s'emmiralla als ulls
i fa el discurs del cos i la mirada.
Tots els records festegen un instant
al cercle encès de l'àmbit de la mar,
cambra d'amor, domini del delit.

De cos magnànim, boca de la llum,
de gest obert, solana de la casa.

IV

Tant de temps has estat un oblidat

que el record ha esborrat fins a pols fosca.
Tant de temps condormit en la penombra
que no has vist ni tan sols el breu llindar
de llum incipient, de porta oberta.
Et pensaves venir d'un pou fecund
que de cabòries en dius pensaments.
T'has enfosquit arran d'aquest hivern,
no has après a viure a pell de món.
Ha bastat tanmateix un clar matí
per defugir de cop la nit cansada
i adonar-te així del seny dels dits
palpant amorosos la sensual
matèria de llum que prendràs d'ella.

És idò arribat el teu moment
d'agrair-li el fat de la celístia.

V

Parlen els llibres de les illes nostres

com d'un paisatge ajagut a la mar,
l'exili al paradís, cel·la de mort.
Així els poetes comparen les illes
al cos de dona, refugi pels naufrags.
Però tu, més ençà del llibre obert,
reculls l'analogia de la llum:
illa de ports on s'amarra el desig,
de cales en què fondeja el secret,
corn de semblances, viatge de nit,
detalls salobres, símil d'abundància,
atzar d'arena, troballa d'atzur,
tremolosa metàfora de dunes,
dibuix de costa, íntima fortuna,
trànsit de l'aigua a nunci de terra,
símbol llunyà i utopia propera.

Tan generós inventari de signes
ets tu, cos voltat la mar de paraules.

VI

Sàvia ets a compartir la casa

i regalar la vida en mil cruïlles.
Has conformat la gent i afaiçonat
un esperit obert de nouvingut.
Tot t'ha arribat i ho has acollit tot
en un tàcit i benentès acord.
En tu ha confluït l'habilitat
de malmetre el que has aconseguit
i sentir-te alhora orgullosa.
Tants festejants arriben a avorrir-te.

I jo, pobre de mi, sempre a l'aguait
d'algun gest teu que em reconforti i venguis

VII

Tens una mirada entremeliada

que s'entreté en tota menudesa
i es detura en qualsevol moment.
Badoques per cada racó de casa,
no frises perquè res no se t'imposa
de passar ullvolant sobre les coses.
Amb mirar pausat, el món et sorprèn
com un sac ben ple de breus meravelles.
Vas llucant com llisca lenta una ombra
blavenca sota l'ampla portalada.

En fràgils papers vas prenent apunts
per tallar, obstinat, el curs del temps.

VIII

La casa té al seu interior

una escala que s'enfila al terrat.
Des d'allí tot el poble s'atalaia:
teulades vermelles, patis petits,
campanes que toquen, estols de vinjoles,
els moixos al sol i aquella prunera,
moltes antenes que estorben la vista
i al fons, ja lluny, la lluentor del mar
amb l'oratge salobre que m'arriba
al minaret particular del cor.

El vespre torna, s'encenen els llums
i tu t'ho mires amb ulls de guspira.

IX

Em dic aquell pintor del desert de llum pura
i tanmateix em dius que mai no m'ets model.
Si bé albiures que la daurada matèria
del llenç, la pintura d'or i el pigment de l'àmbar
són ungits de tu, del fullatge dels teus ulls,
de la font dels teus pits, l'arc porprat de la boca.
Ets a cada pinzellada de pont lleuger
com un bressol de sol i mort mai no cridada.
Et veig a cada pas de llum, pluja final
a cada jorn desdibuixada pels records.
El meu afany, àvid de mossos i de set,
és trobar-te amagada a l'ombra del pinzell
i beure el flux lunar al bon profit del cos.
I esper com s'apropa perfecta la línia corbada
pel pes pertorbador del nacre ajagut.

Ets, idò, model meu, preciosa presència
de tors de fang, cames de riu, galtes de foc.

X

Has començat amb un pas molt lleuger,
moguda per l'encant del moviment,
pel goig sense raó que et fa penell
de qualsevol desig que oneja el cos.
És ben senzill el ball: primer amb un pas,
llavors amb l'impuls despreocupat.
Ets davant el mirall per veure el gest
del cos sencer que gira baldufant.
La dansa del convit com t'és de fàcil
perquè aspires només a tocar terra
a peu descalç arran de meravella
quan sents el cos tot ple de joia d'aire.

Has retrobat així l'orgull vital
d'heure el cos com a constel·lació.

XI

T'he dit sovint que tanta resplendor
em cega la mirada del dibuix.
Tots els detalls s'embullen entre si
que fan del dia un garbuix del món .
Només en la penombra gosa l'ull
resseguir les línies essencials
i és quan la teva pell llueix a pler
i modela la corba del desig.
La nit és sàvia perquè ens regala
la subtil visió en la foscor
i refulgeix l'olor i el pausat so
del batec del teu cor i el respirar.

És dins la penombra que et veig millor
perquè millor et sent i ets més tu.

XII

Faig una llista dels moments més feliços

per fer-ne un navili i sobreviure
als temporals desfets de la vida.
Te n'arm un de tan ben aparellat
que cap no se'ns escapi de les mans:
la farola encesa ja entrada nit
del devuit de maig del vuitanta-sis,
el matí gebrat amb puntets de llum
del nou d'octubre del noranta-dos,
la porta oberta a la tanca de sol
del vint de febrer del noranta-cinc,
i aquell dos d'agost del vuitanta-u...

Fes tu també el teu més bell vaixell
i brinda'l a qui tanta ofrena et fa.

XIII

Sobre la neu argentada del zinc

esgrafies l'enigma de la nit
amb l'alfabet del dubte i la temença.
La fusta et relata velles històries
i el paper agombola els teus fills de llum.
Mormola l'aigua que fas degotar
sobre el llit d'arena fina i torrada.
Demana, fes preguntes a la tarda
que enyora el cim al fruitat del matí.
Saps d'un pont de foc per l'emoció
del sentit estrany d'una pinzellada.
No ric del que tens, sinó del que dones,
tragines la matèria tan fràgil
de què són fets els somnis de colors.
Amb la mirada posada en l'ofrena
sentim com s'alça la pols de la vida,
com s'amaga el tresor de la tendresa
a la copa rosa de l'ametller.

Tens entre mans la constel·lació
de plany daurat, l'àmbit d'un món secret.

XIV

He viatjat per descobrir les terres,
anant d'un lloc a l'altre comparant,
salpant per mars més tost desconegudes.
Aquí fruita el taronger més verdós,
allí el llorer és més perenne encara.
Viuen bé uns, altres no saben viure.
I vaig especulent, ja mig perdut.
És l'origen de la meua ciutat
que em fa parlar i em fa equivocar-me.
És ara que veig clar que em cerc a mi.

Mostrà'm doncs el cos i deixa'm mirar
amb els teus ulls de dona que m'acull.

XV

La ciutat creix amb tu i es multipliquen

llaços i signes, el pòsit dels anys.
Tot s'acumula en un ordre difícil
i estarnyes lleis governen els teus fils.
Amb fort desig has construït la torre,
la plaça, l'església i l'arcada
i moltes altres formes de duana,
que fas pagar-me amb la servitud.
Llavors regeixes altiva l'imperi
que has teixit amb les emocions.

Tan mal amant com som, encara em vols
per l'àngel desvalgut en resta en mi.

XVI

Has arribat amb els peus plens de pols

i cansat de tan llarga travessia.

La ciutat electe era aquí,

amb vergers menuts davant les façanes,

amb voltes d'ombres lleugeres que passen

i el vol de vinjola obscura que fuig.

Aquesta és la ciutat argentada

que persequies amb ulls peregrins.

Has pres per fi la llum del cim fruitat

com a màgica cançó constel·lada.

Ja pots compartir aquesta troballa

i plorar amb ella el somni més bell.

XVII

En llà de les muralles hi ha altres camins,
darrere les muntanyes hi trobes altres prats,
disposes d'aeroport i barcos per salpar
i poder així fugir del setge del silenci.
Tanmateix has vingut per estar entre nosaltres
i amb nosaltres faràs la ciutat més afable.
Queda't aquí, congregat i acomiadem el crit
del difícil hivern ara que el dia esclata.
Et serà més propera la parla celebrada,
el gust melós del caqui, l'aroma de la murta.

Basta trobar el mot de bona confiança
i alguna companyia que t'obri els sentits.

XVIII

Mentre escures els plats d'un àpat ben frugal,
vas repartint lliçons, tot exposant detalls
de certa teoria de la felicitat:
na Maria ens convida el dissabte a sopar,
els al·lots necessiten sabates per esport,
ma mare m'ha mostrat com fer la coca amb pebre,
ja ha florit l'espígol que vam sembrar en el test,
i hauríem d'arreglar la roda de la velo.
Així vas desgranant els fets de cada dia
amb molta persimònia i sense cap retret.

Jo vaig prenent apunts com atent escolar
quan et gires i em dius: podries ajudar-me!

XIX

Quan parles fermament de veritats sentides,
jo fidelment et crec, malgrat siguin mentides.
Tan innocent et veig i angelical que em trobes
que feim de nostra vida un caramull de trapes
que ajuda a sobreviure i a soportar la mort.
En el fons del meu cor un vol d'amor s'aixeca
per confirmar amb dol que els bons temps s'han anat.
Ens estimam amb fúria i amb fúria ens rebelam
per defensar amb ardor l'engruna dels records
i perdonar per tant tota mentida dita.

El seny em diu sovint que res no passarà
si els dos ens acostam els cossos i els sentits.

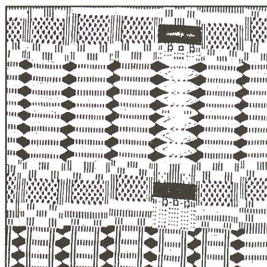
XX

He dibuixat un mapa dels sentits

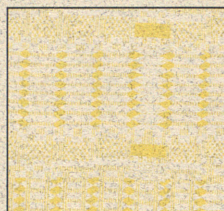
seguint els contorns de la ciutat
entre els records i el bes fresquet del dia.
A cada pam he fixat un senyal:
el de madò Guida, tan eixerida,
el de l'avi Mateu de can Joan,
el del pati florit de malves roses,
el del carrer lluent de sol humit
i els partits de futbol omplint la plaça
amb mans balbes de fred de la infància.

El mapa dels sentits em guia a tu,
allarada al centre del laberint.

L'autor ha llegit aquests poemes al Centre de Cultura «Sa Nostra»
el dia 25 d'octubre de 1999

54. JEAN SERRA. *Poemes*
55. VICENTE GALLEGO. *Poemas*
56. ÀNGELES MORA. *Canto de sirenas*
57. XAVIER RODRÍGUEZ BAIXERAS. *Poemas*
58. CARLOS MARZAL. *Poemas*
59. MARIA VICTORIA ATENCIA. *Poemas*
60. RAFAEL JUÁREZ. *Lo que vale una vida*
61. ANA ROSSETTI. *Poemas*
62. ANTONI VIDAL FERRANDO. *Poemes*
63. JAIME SILES. *Poemas*
64. ELOY SÁNCHEZ ROSILLO. *Poemas*
65. MEMÒRIA DE MARIA ANTÒNIA SALVÀ
66. JAUME ROSSELLÓ MIR. *Llum vol dir ombra*
67. JENARO TALENS. *Paraíso clausurado*
68. JAUME PONT. *La flor de llot*
69. DIEGO JESÚS JIMÉNEZ. *Poemas*
70. XAVIER ABRAHAM. *De matinada, baix el persistent reflex...*
71. ANTÒNIA ARBONA. *Cadència*
72. JULIO MARTÍNEZ MESANZA. *Fragments de Europa. 1977-1997*
73. TEOBALDO A. NORIEGA. *Ars Amandi*
74. BERNAT NADAL. *El fràgil desig*
75. ENRIQUE BADOSA. *XXIV Sonetos*
76. RAFAEL DE CÓZAR. *Poemas*
77. DIEGO DONCEL. *Poemas*
78. JESÚS MUNÁRRIZ. *Oficios varios*
79. NARCÍS COMADIRA. *Poemes*
80. SEBASTIÀ VIDAL. *Poemes*
81. ARCADIO LÓPEZ-CASANOVA. *Mester de poeta [1969-1999]*
82. VICENT BERENGUER. *Prova d'actor*
83. VICENT ALONSO. *Poemes*
84. ANTONIO PIEDRA. *Argumento de la cal*
85. OLVIDO GARCÍA VALDÉS. *Poemas*
86. JOSEP M. MARTÍNEZ ANGLÈS. *Poemes*
87. AURORA LUQUE. *Cuaderno de Mallorca*
88. LLUÍS URPINELL-I-JOVANI. *Poemes*
89. JACOBO CORTINES. *Paisaje en el tiempo*
90. XOSÉ MARÍA ÁLVAREZ CÁCCAMO. *Poemas*
91. JOSÉ MARÍA ÁLVAREZ. *Poemas*

Universitat de les
Illes Balears

"SA
NOS
TRA"
Obra Social
i Cultural